

11ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανοσολογίας

ΕΠΙΚΤΗΤΗ ΘΡΟΜΒΟΦΙΛΙΑ

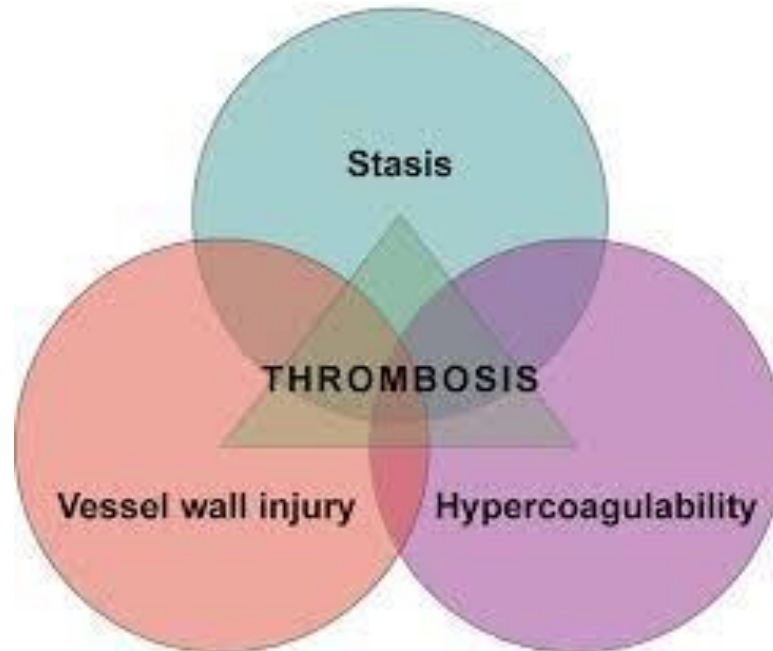
Μηχανισμοί - εργαστηριακή προσέγγιση

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΛΕΚΚΑ

Δ/τρια Αιματολογικού Εργαστηρίου ΝΙΜΤΣ

05-07/12/2019 Μουσείο Μπενάκη

ΕΠΙΚΤΗΤΗ ΘΡΟΜΒΟΦΙΛΙΑ

1856 Rudolf Virchow
συνόψισε την παθογένεια της θρόμβωσης στην τριάδα:

στάση αίματος-βλάβη ενδοθηλίου-υπερπηκτικότητα

Θρόμβωση

```
graph TD; A[Θρόμβωση] --> B[Αρτηριακή]; A --> C[Φλεβική]; B --> D["• Έμφραγμα ( 25% θανάτων)"]; B --> E["• Εγκεφαλικό ( 12% >> )"]; B --> F["• Περιφερική αγγειοπάθεια ( κάτω άκρων)"]; C --> G["➤ Εν τω βάθει φλεβική θρόμβωση"]; C --> H["➤ Πνευμονική εμβολή"]; C --> I["➤ Σε οποιαδήποτε φλέβα"];
```

Αρτηριακή

- Έμφραγμα (25% θανάτων)
- Εγκεφαλικό (12% >>)
- Περιφερική αγγειοπάθεια (κάτω άκρων)

Φλεβική

- Εν τω βάθει φλεβική θρόμβωση
- Πνευμονική εμβολή
- Σε οποιαδήποτε φλέβα

η επίκτητη θρομβοφιλία
συνδέεται με υποτροπιάζουσες θρομβώσεις
αντίθετα με την κληρονομική θρομβοφιλία

Παράγοντες κινδύνου αρτηριακών θρομβώσεων

- Κάπνισμα
  - Αυξημένη αρτηριακή πίεση
  - Αυξημένη χοληστερίνη
  - Αυξημένο σωματικό βάρος
  - Έλλειψη άσκησης
-
- Διαβήτης
  - Αυξημένη ηλικία
  - Οικογενειακό ιστορικό
  - Γνωστή **θρομβοφιλία**

Επίκτητοι παράγοντες κινδύνου για VTE

σύμφωνα με την ACCP

- Αυξημένη ηλικία
- Ακίνητοποίηση, πάρεση
- Παχυσαρκία
- Καρκίνος και/ή θεραπεία
- Χειρουργική επέμβαση
- Κύηση και λοχεία
- Αντισυλληπτικά δισκία και ορμονική θεραπεία υποκατάστασης
- Προηγούμενη VTE
- Φλεγμονώδης νόσος εντέρου
- Νεφρωσικό σύνδρομο
- Οξεία νόσος
- Κεντρικοί φλεβικοί καθετήρες

Επίκτητη θρομβοφιλία

Από το σύνολο των επίκτητων παραγόντων κινδύνου για θρόμβωση, ξεχωρίζει μια υποομάδα, που σε πολλές επιδημιολογικές μελέτες

συνδέθηκε παθογενετικά με την υπερπηκτικότητα του Virchow και

αποτελεί ομάδα κινδύνου επίκτητης θρομβοφιλίας

Επίκτητοι παράγοντες	Σχετικός κίνδυνος για θρόμβωση	Βιβλιογραφική αναφορά
Νεοπλασματικά νοσήματα συμπαγών οργάνων και αίματος	4-20	Blomal,2005
Αντιφωσφολιπιδικό σύνδρομο (anti-phospholid syndrome,APS)	3-10	Ginsberg et al, 1995
Κύηση και λοχεία	3-5	McColl et al, 1997
COPs	4-7	
HRT	2-5	Grodstein et al, 1996

- Η κακοήθεια
  - το αντιφωσφολιπιδικό σύνδρομο
- αποτελούν μη αναστρέψιμες θρομβοφιλικές διαταραχές

- Η κύηση
- λοχεία
- COPs
- HRT

προκαλούν αναστρέψιμη υπερπηκτικότητα

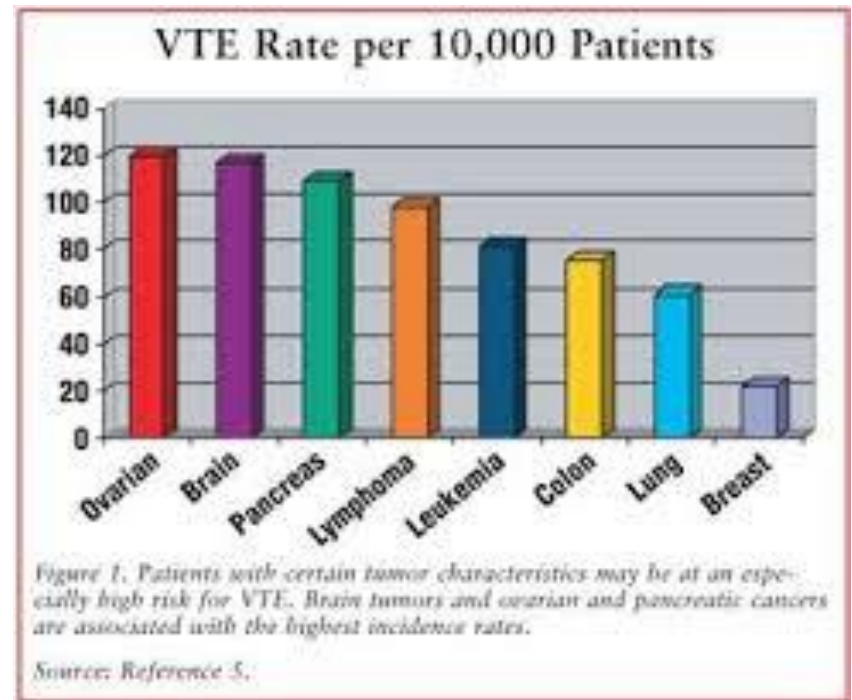
Επίκτητη θρομβοφιλία και Κακοήθεια

- Ο καρκίνος αυξάνει τον κίνδυνο για θρόμβωση 4-7 φορές
- 4-20% των ασθενών με Ca εκδηλώσουν θρόμβωση πριν ή μετά τη διάγνωσή του
- Η θρομβοφιλία έχει αυξανόμενη επίπτωση με σημαντική νοσηρότητα και θνησιμότητα
- αφού η ε.τ.β.φλεβική θρόμβωση και οι επιπλοκές της αποτελούν τη δεύτερη αιτία θανάτου στον καρκίνο

Επίκτητη θρομβοφιλία και Κακοήθεια

υψηλότερο κίνδυνο VTE

- Νεοπλάσματα:
  - ωοθηκών
  - εγκεφάλου
  - παγκρέατος
- Αιματολογικές κακοήθειες
  - αδеноκαρκίνωμα πνεύμονα
  - παχέος εντέρου, στομάχου
  - προστάτη και νεφρού

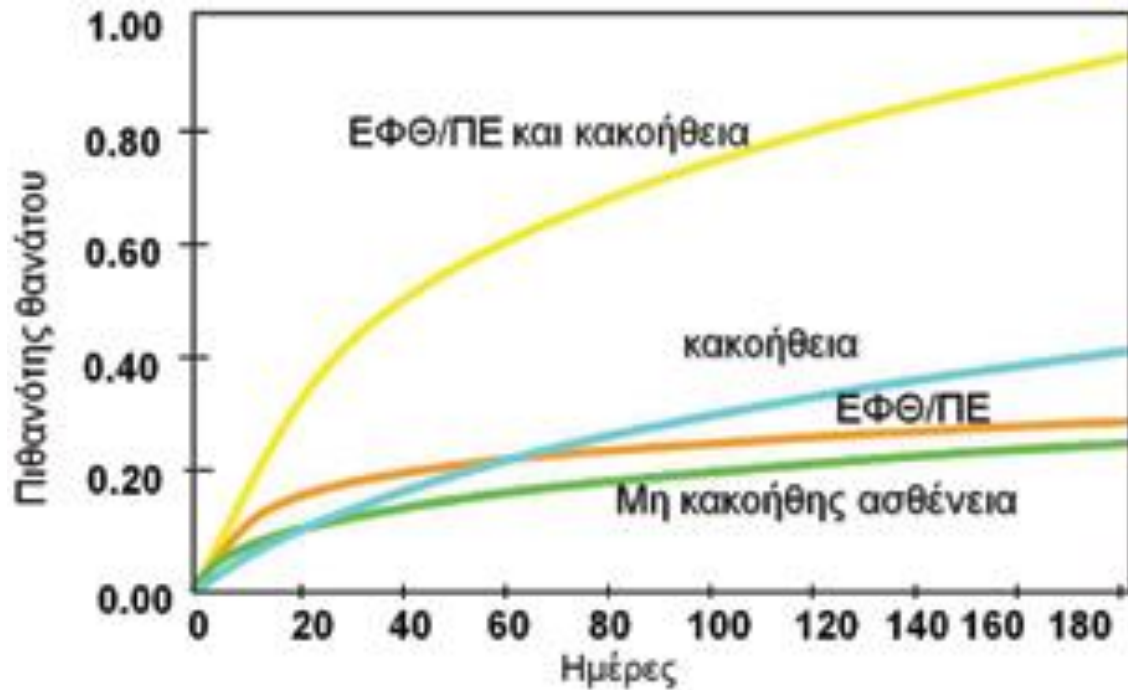
Published July 13, 2007 [hematology](#)

ανεξάρτητοι παράγοντες κινδύνου θρόμβωσης

- ✓ Η θέση και το στάδιο του καρκίνου
- ✓ η συμβατική και νεότερη αντινεοπλασματική αγωγή
- ✓ ενδογενείς παράγοντες κινδύνου θρόμβωσης του ασθενή
- ✓ παράγοντες συνοσηρότητας κατά την πορεία του καρκίνου

Επίκτητη θρομβοφιλία και κακοήθεια

Πιθανότητα θανάτου συγκριτικά σε ασθενείς με ΕΦΘ/ΠΕ και κακοήθεια, κακοήθεια, ΕΦΘ/ΠΕ ή μη κακοήθη ασθένεια.

Επίκτητη θρομβοφιλία και κακοήθεια

Ο καρκίνος αποτελεί κατάσταση υπερπηκτικότητας

Η κλινική εκδήλωση περιλαμβάνει

➤ **θρομβοεμβολική νόσο**

➤ **διάχυτη ενδαγγειακή πήξη (ΔΕΠ)**

που είναι συχνότερη σε μεταστατικό καρκίνο και
αιματολογικές νεοπλασίες (ΟΜΛ.Μ3)
κυρίως υπό μορφή χρόνιας ή υποξείας ΔΕΠ

Επίκτητη θρομβοφιλία και Κακοήθεια

Εργαστηριακά ευρήματα

- Βράχυνση : PT , APTT
- Αύξηση ειδικότερων δεικτών: **D-Dimers**
FVIII ,FV, vWF, FXI, FIX,
προθρομβινικών τμημάτων 1 και 2
ινωδοπεπτιδίων A και B
συμπλεγμάτων θρομβίνης-αντιθρομβίνης (TAT)

Επίκτητη θρομβοφιλία και Κακοήθεια

Παθοφυσιολογία

Η επίκτητη θρομβοφιλία επι καρκίνου οφείλεται στην αλληλεπίδραση:

- 1. του καρκινικού κυττάρου**
- 2. του αιμοστατικού μηχανισμού**
- 3. των υγιών κυττάρων / ενδοθηλίου**

Προθρομβωτικές ιδιότητες καρκινικών κυττάρων

Προπηκτική δραστηριότητα

Παραγωγή

- TF
- CP
- κυκλοφορούντα “μικροσωματίδια” (MP), TF- MP

Ινωδολυτική δραστηριότητα

Έκφραση

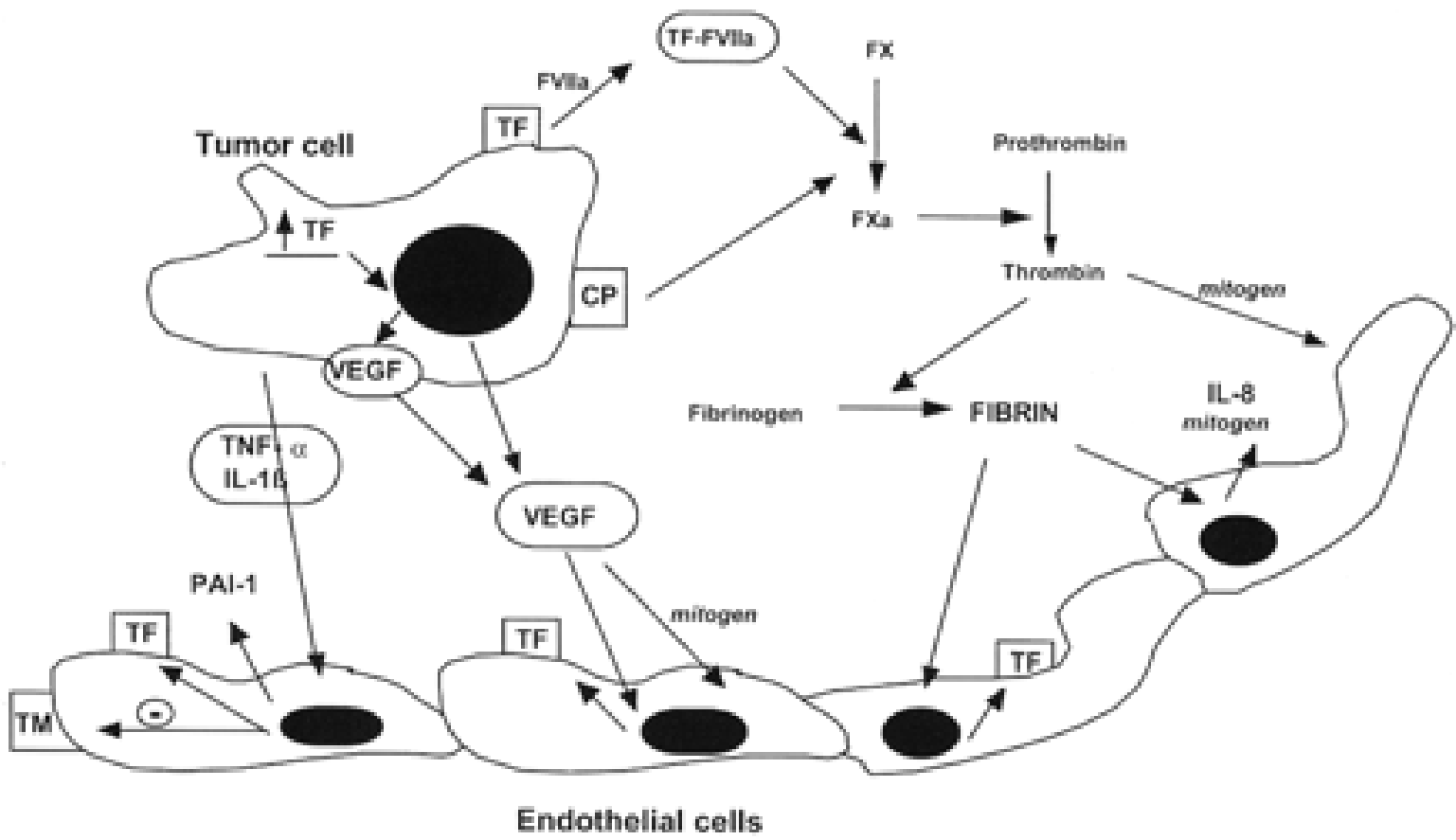
- u-PA
- t-PA
- PAI - 1
- PAI - 2

Απελευθέρωση κυτοκινών

- IL - 1b
- TNF-a
- VEGF

Δια-κυτταρικές επιδράσεις

- Αλληλεπίδραση με ενδοθηλιακά κύτταρα,
μονοκύτταρα-μακροφάγα,
αιμοπετάλια

Επιπλέον παρατηρείται

- ανεπάρκεια PS, PC, AT
- επίκτητη αντίσταση στην ενεργοποιημένη πρωτεΐνηC (APC resistance)

που οφείλεται στην ελαττωμένη έκφραση θρομβομοντουλίνης από τα ενδοθηλιακά κύτταρα υπό την επίδραση του TNF α ή της IL-1 β .

➤ η αιμόσταση και ο καρκίνος

δημιουργούν έναν φαύλο κύκλο στον οποίο
η υπερπηκτικότητα επιτείνει την επιθετικότητα του
καρκίνου και αντιστρόφως

Κακοήθεια και οξεία εν τ. β. θρόμβωση

- **LMWHs υπερτερούν έναντι των κουμαρινικών**
γιατί προλαμβάνουν την υποτροπή, χωρίς αυξάνουν τις
αιμορραγικές επιπλοκές

Επίκτητη θρομβοφιλία και αιματολογικές κακοήθειες

- α) Μυελοϋπερπλαστικά νεοπλάσματα
- β) Πολλαπλούν Μυέλωμα
- γ) Νυκτερινή παροξυσμική αιμοσφαιριναιμία (PNH)

α) Μυελοϋπερπλαστικά νεοπλασμάτα

➤ έχουν υψηλό κίνδυνο φλεβικής και αρτηριακής θρόμβωσης

α) αληθής πολυκυτταραιμία (PV): 2.5 - 5%/ασθ/έτος

β) Ιδιοπαθής θροβοκυτταραιμία (ET): 1.9-3%/ασθ/έτος

➤ αυξημένη συχνότητα θρόμβωσης 10 έως 40%

✓ αυξημένο κίνδυνο σπλαγχνικής φλεβικής θρόμβωσης, ιδίως σε γυναίκες νεαρής ηλικίας (θρόμβωση πυλαίας φλέβας, μεσεντερίου και ηπατικών φλεβών και σύνδρομο Budd-Chiari)

✓ θρόμβωσης φλεβωδών κόλπων εγκεφάλου

Μυελοϋπερπλαστικά νεοπλάσματα

➤ Παράγοντες κινδύνου θρόμβωσης

- ηλικία >60 ετών
- λευκοκυττάρωση (Σε ασθενείς με PV Λευκά > $10 \times 10^9/L$)
- το ιστορικό θρόμβωσης
- η ύπαρξη και το φορτίο της μετάλλαξης JAK2-V617F στην ΙΘ

Μυελοϋπερπλαστικά νεοπλάσματα

- **Παθογένεση της θρόμβωσης:** είναι πολυπαραγοντική
- Οι ρεολογικές διαταραχές λόγω
  - **Αυξημένης ερυθροκυτταρική μάζα (PV)**
  - **Δυσλειτουργίας ενδοθηλίου**
  - **Ενεργοποίησης μηχανισμού πήξης**

δρουν συνεργικά και **αυξάνουν τη θρομβωτική διάθεση στα MYN**

Παθογένεση της θρόμβωσης

Στους ασθενείς με τη **μετάλλαξη JAK2V617F**, ανιχνεύονται **ενεργοποιημένα ουδετερόφιλα** και **αιμοπετάλια**

- ❑ Η ενεργοποίηση των ουδετεροφίλων αποδεικνύεται από την
  - α) υπερέκφραση μεμβρανικών μορίων προσκόλλησης (όπως η β2 ιντεγκρίνη-CD11b)
  - β) την αύξηση των επιπέδων ελαστάσης και μυελοϋπεροξειδάσης

- ❑ Ποιοτικές διαταραχές των αιμοπεταλίων έχουν κομβικό ρόλο στην ενεργοποίηση της πήξης

β) Πολλαπλούν Μυέλωμα

Η θρομβοφιλική διάθεση στο ΠΜ έχει πολλαπλή αιτιολογία

Η παραπρωτεΐνη λόγω

- Υπεργλοιότητας
- παθολογικής αλληλεπίδρασης με το ινώδες
- σχηματισμού αντισωμάτων με προπηκτική δράση
- αύξησης των επιπέδων προφλεγμονωδών κυτταροκινών

Πολλαπλούν Μυέλωμα

Η θεραπεία με θαλιδομίδη ή/και λεναλιδομίδη αυξάνει τον κίνδυνο VTE

κυρίως σε νεοδιαγνωσθέντες ασθενείς που λαμβάνουν δεξαμεθαζόνη ή χημειοθεραπεία

- Η θρομβογόνος δράση της ανοσορρυθμιστικής θεραπείας στο ΠΜ δεν είναι αποσαφηνισμένη
(συμμετέχει η αύξηση της έκφρασης του TF και του αγγειακού ενδοθηλιακού αυξητικού παράγοντα(VEGF))
- **Η θαλιδομίδη** αυξάνει τα επίπεδα των παραγόντων von Willebrand και FVIII προκαλώντας επίκτητη APC-R και τροποποιεί τα επίπεδα της κυκλοοξυγενάσης-2

Πολλαπλούν Μυέλωμα

➤ Τον θρομβωτικό κίνδυνο αυξάνουν:

α) Η χορηγούμενη ερυθροποιητίνη

β) μόνιμοι κεντρικοί φλεβικοί καθετήρες

γ) παροδικοί παράγοντες κινδύνου

(λοιμώξεις, κατάγματα, ακινητοποίηση)

☐ Πρόληψη φλεβικής θρόμβωσης στο ΠΜ :

Ασπιρίνη

Νυκτερινή παροξυσμική αιμοσφαιριναιμία (PNH)

- είναι μια σπάνια κλωνική διαταραχή του αρχέγονου αιμοποιητικού κυττάρου που χαρακτηρίζεται από
  - I. ενδοαγγειακή αιμόλυση
  - II. μυελική ανεπάρκεια και περιφερική παγκυτταροπενία
  - III. θρομβώσεις

Νυκτερινή παροξυσμική αιμοσφαιριναιμία (PNH)

- Το 40% των ασθενών με PNH εκδηλώνουν φλεβική θρόμβωση που είναι η πιο συχνή αιτία θανάτου

λόγω **θρομβώσεων των σπλαχνικών φλεβών**, κυρίως των ηπατικών, μεσεντέριων, σπληνικής και πυλαίας

- Το σύνδρομο Budd-Chiari αποτελεί την πιο συχνή επιπλοκή της νόσου

Νυκτερινή παροξυσμική αιμοσφαιριναιμία (PNH)

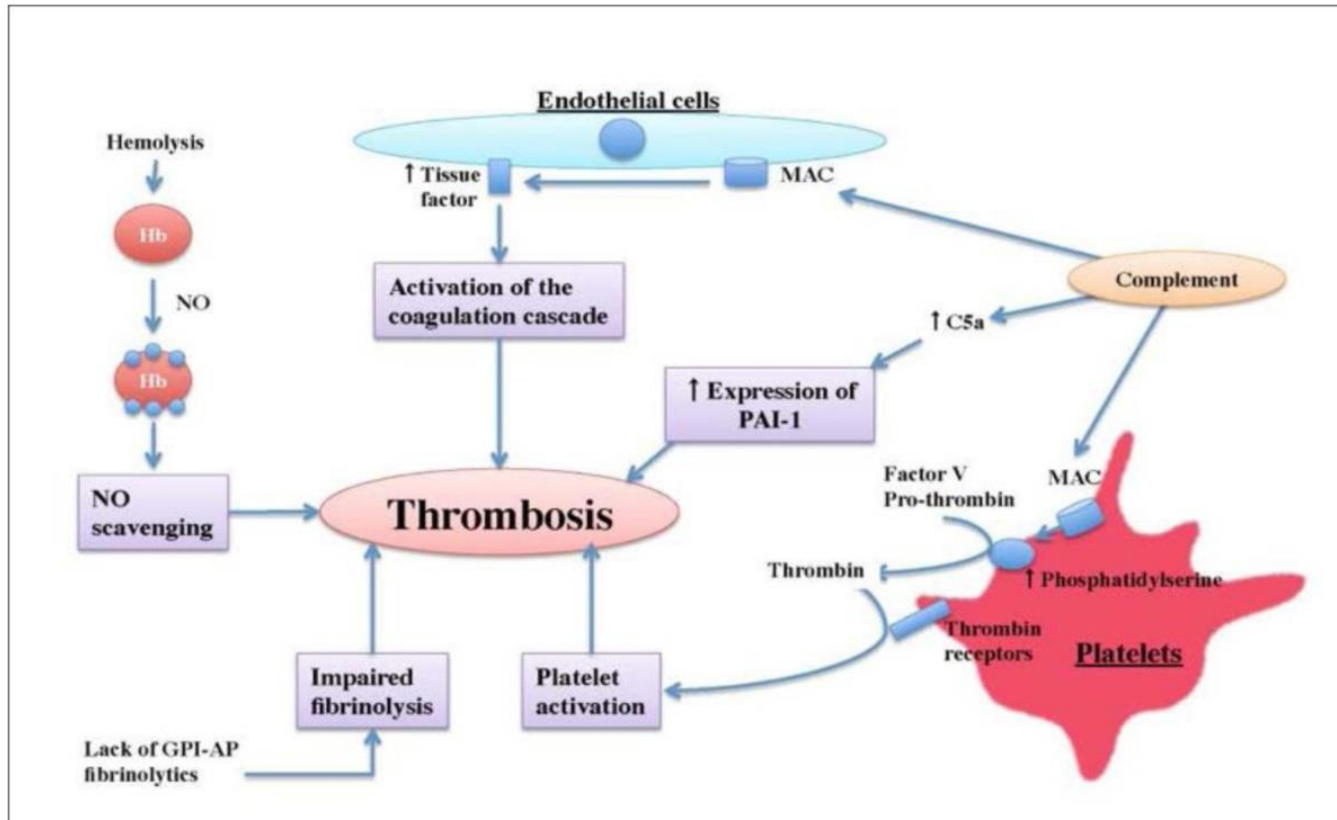
- Η κύρια μοριακή βλάβη της PNH εντοπίζεται στο γονίδιο PIG-A (phosphatidyl inositol glycan-groupA)
- οι μεταλλάξεις του οποίου αναστέλλουν τη σύνθεση της γλυκοσυλφωσφατιδυλοϊνοσιτόλης (GPI) που χρησιμεύει ως «άγκυρα» για την πρόσδεση μιας ομάδας πρωτεϊνών στην κυτταρική μεμβράνη

- Δύο πρωτεϊνες που **δεν προσδένονται στην κυτταρική μεμβράνη** είναι το **CD55** και το **CD59**, που ρυθμίζουν τη δράση του συμπληρώματος

CD55 :membrane inhibitor of reactive lysis
CD59: decay accelerative factor

Normal erythrocytes are protected against complement-mediated lysis primarily by CD55 and CD59. Deficiency of these GPI anchored complement regulatory proteins results in complement activation on PNH erythrocytes.

Énio Simas Macedo¹

<http://orcid.org/0000-0002-7801-159X>

Νυκτερινή παροξυσμική αιμοσφαιριναιμία (PNH)

Θρόμβωση σπληνικής φλέβας

- * Θρόμβωση ηπατικών φλεβών (σ. Budd-Chiari) Δυνητικά θανατηφόρος επιπλοκή
- * Θρόμβωση πυλαίας φλέβας, σπληνικών, μεσεντερίων, νεφρικών, κάτω κοίλης
- * Θρόμβωση εγκεφαλικών φλεβών
- * Δερματικές φλεβικές θρομβώσεις

➤ Κυτταρομετρία ροής:
έλλειψη CD55 και CD59
από την επιφάνεια των ερυθρών
και των ουδετεροφίλων

Επίκτητη θρομβοφιλία Αντιφωσφολιπιδικό σύνδρομο

Είναι αυτοάνοσο μη φλεγμονώδες νόσημα

Ορίζεται από τουλάχιστον 1 κλινικό και 1 εργαστηριακό κριτήριο

A) Κλινικά κριτήρια

1. Αγγειακή θρόμβωση

υποτροποιάζουσες αρτηριακές ή φλεβικές θρομβώσεις

2. Νοσηρότητα κύησης

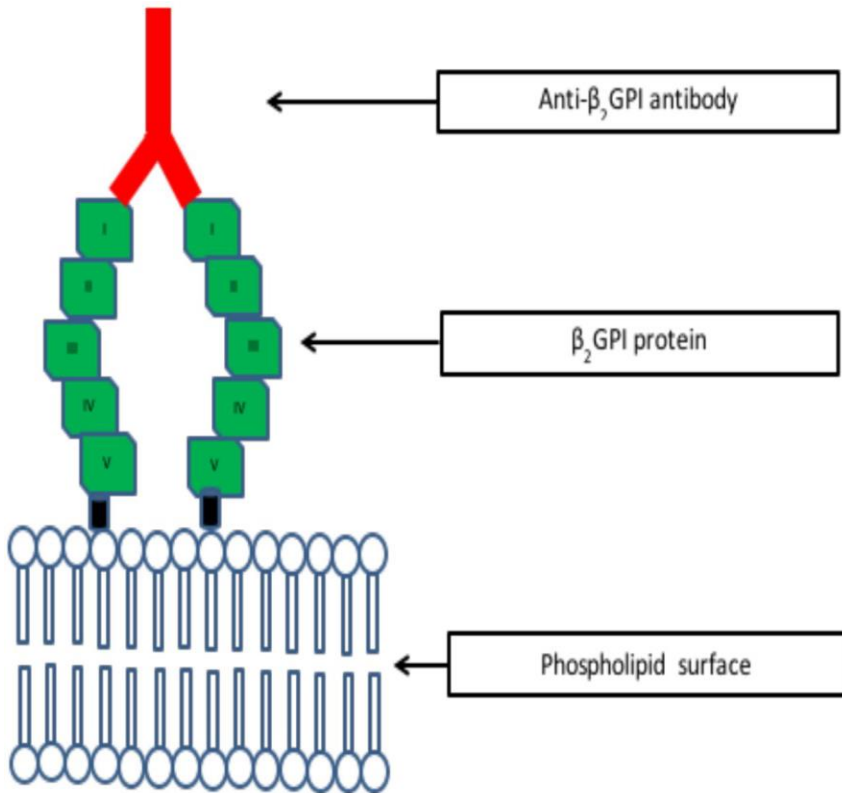
- ≥ 3 αποβολές
- ≥ 1 εμβρυϊκός θάνατος
- ≥ 1 πρόωρος τοκετός μορφολογικά υγιούς βρέφους

B) Εργαστηριακά κριτήρια

παρουσία τουλάχιστον ενός τύπου αυτοαντισωμάτων,
αντιφωσφολιπιδικών αντισωμάτων(ΑΦΑ)

Αντιφωσφολιπιδικά αντισώματα(ΑΦΑ)

- 1.Αντιπηκτικό του λύκου (LA)
- 2.Αντικαρδιολιπινικά αντισώματα (aCL)
- 3.Αντι-β2 GPI αντισώματα (aβ2 GPI)
- 4.Αντισώματα συμπλέγματος φωσφατίδυλοσερίνης- προθρομβίνης

- Αντιφωσφολιπιδικά αντισώματα
  - Είναι ετερογενή κυκλοφορούντα αυτοαντισώματα
  - Στρέφονται εναντίον ανιονικών φωσφολιπιδίων ή πρωτεϊνών με φωσφολιπίδια

Τα κριτήρια για τη διάγνωση APS καθιστούν απαραίτητη **την παρουσία των ειδικών αυτοαντισωμάτων να επιμένουν για >12 εβδομάδες** IgG ή IgM

□ με **ELISA** ανιχνεύονται :

β2-γλυκοπρωτεΐνη I (β2-GPI) και
αντικαρδιολιπινικά αντισώματα

□ με **δοκιμασίες πήξης** ανιχνεύεται το αντιπηκτικό του λύκου (lupus anticoagulant Assays)

➤ Η πλειοψηφία των ασθενών με ΑΦΣ έχουν

➤ **θετικό LA** και

➤ **θετικά aCL αντισώματα**

Αντιπηκτικό του λύκου (LA)

- είναι μια ετερογενής ομάδα αντισωμάτων έναντι πρωτεϊνών δεσμευμένων σε φωσφολιπιδική επιφάνεια

ανοσοσφαιρίνη (IgG,IgM/mix), που παρεμβαίνει σε μια ή περισσότερες πηκτικολογικές εξετάσεις

- Προκαλεί παράταση εξετάσεων που εξαρτώνται από τα φωσφολιπίδια

- **in vitro παράταση : APTT, PT, dRVVT**

- ενώ το LA κλινικά: **in vivo συνδέεται με θρομβώσεις**

ISTH,BCSH,CAP,CLSI
2009,2012,2002,2014
Συμφωνούν στα παρακάτω

1. Παράταση των φωσφολιπιδό-εξαρτώμενων χρόνων πήξης

- α) dRVVT (Dilute Russel viper venom time)
- β) APTT (Activated partial thromboplastin time)

2. Mixing test: Αδυναμία διόρθωσης χρόνου πήξης

3. Επιβεβαιωτικά τεστ

(φωσφολιπιδό-εξαρτώμενη παράταση των χρόνων πήξης)

- α) dRVVT confirmatory test
- β) APTT-based hexagonal phase phospholipid neutralization
- γ) APTT-based platelet neutralization procedure

4. Αποκλεισμό

- α) έλλειψη ή αναστολή παραγόντων πήξης
- β) ηπαρίνη
- γ) κουμαρινικά
- δ) DOACS

5.Συνιστώμενα τέστ για αντιφωσφολιπιδικά αντισώματα

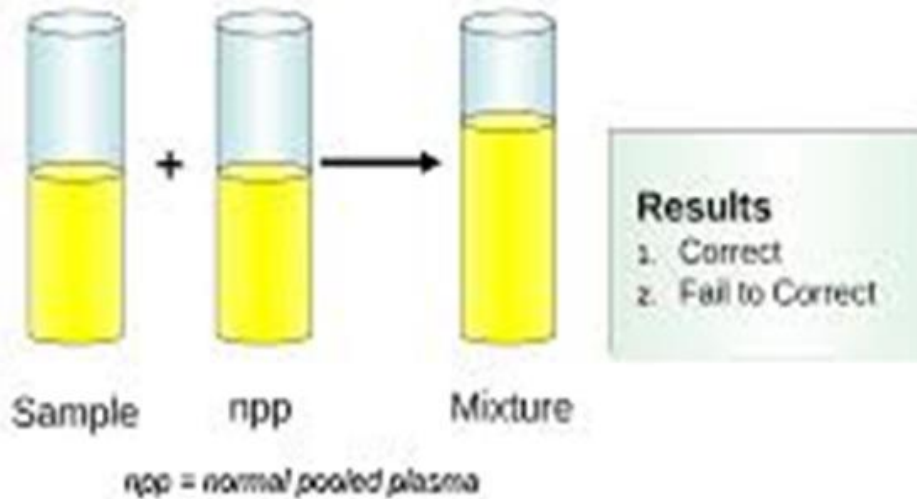
- α) αντικαρδιολιπινικά αντισώματα
- β) αντισώματα β2-γλυκοπρωτεΐνη I

- **Ανεξήγητη παράταση APTT θέτει την υποψία παρουσίας LA**
- **Δοκιμασίες μίξης (mixing tests) :**
Παράταση σημαίνει παρουσία αναστολέα

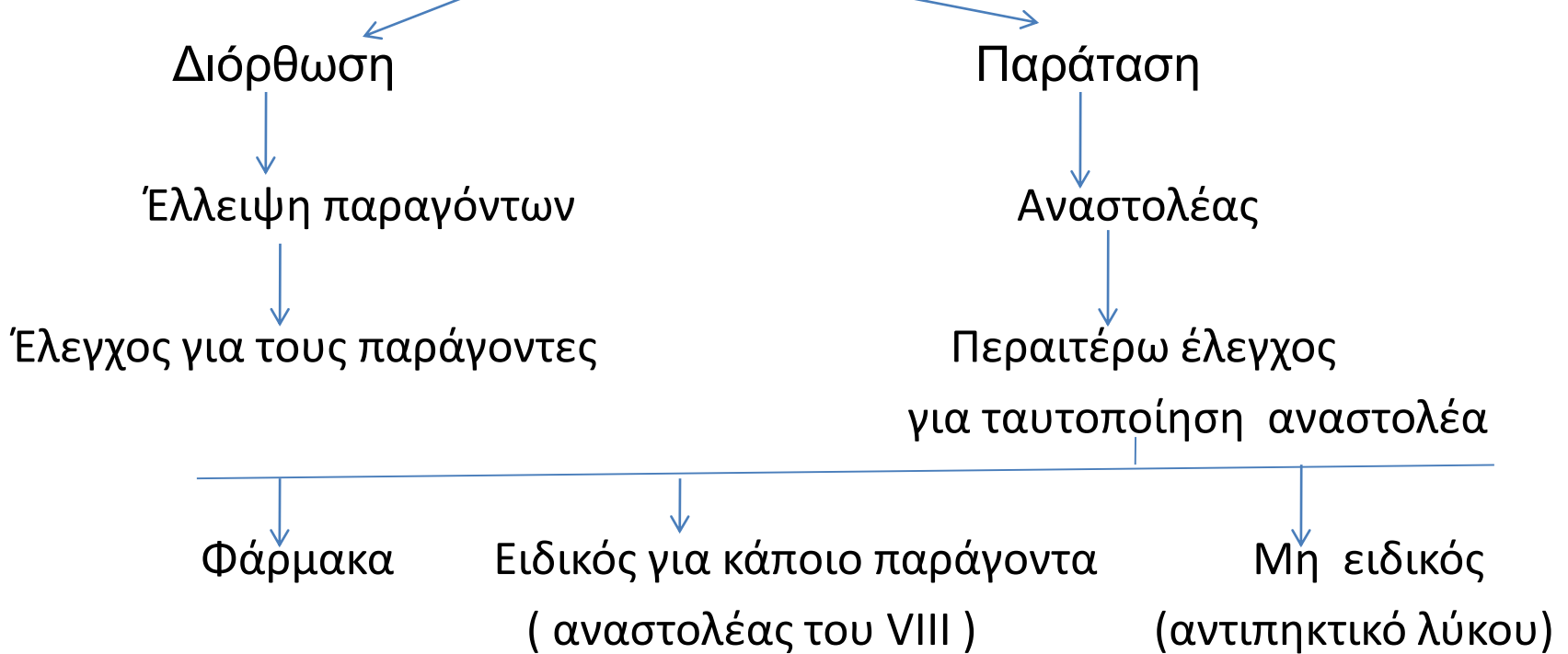
Δοκιμασίες μίξης (mixing tests)

INHIBITOR or FACTOR DEFICIENCY

Basic Mixing Study Concept

Δοκιμασίες μίξης (Mixing test)

Για την ταυτοποίηση LA απαιτούνται ειδικές τεχνικές

➤ **ISTH/SSC** συνιστά

α) δύο τουλάχιστον τεστ για την διάγνωση LA

β) 1. dRVVT πρώτης γραμμής τεστ

2. ευαίσθητο APTT για το LA

(χαμηλή συγκέντρωση φωσφολιπιδίων)

Βελτιώνουν την ευαισθησία των ασθενώς θετικών LA

Το dRVVT είναι πιο ειδικό για LA συγκρινόμενο με το ευαίσθητο APTT για το LA, γιατί έχει λιγότερα ψευδώς θετικά αποτελέσματα

Δοκιμασίες μίξης (mixing tests):ψευδώς αρνητικά αποτελέσματα

Αντιπηκτικό του λύκου

➤ dRVVT Screen

- RVV
- PL (περιορισμένα)
- CaCl₂
- (heparin neutralizer)

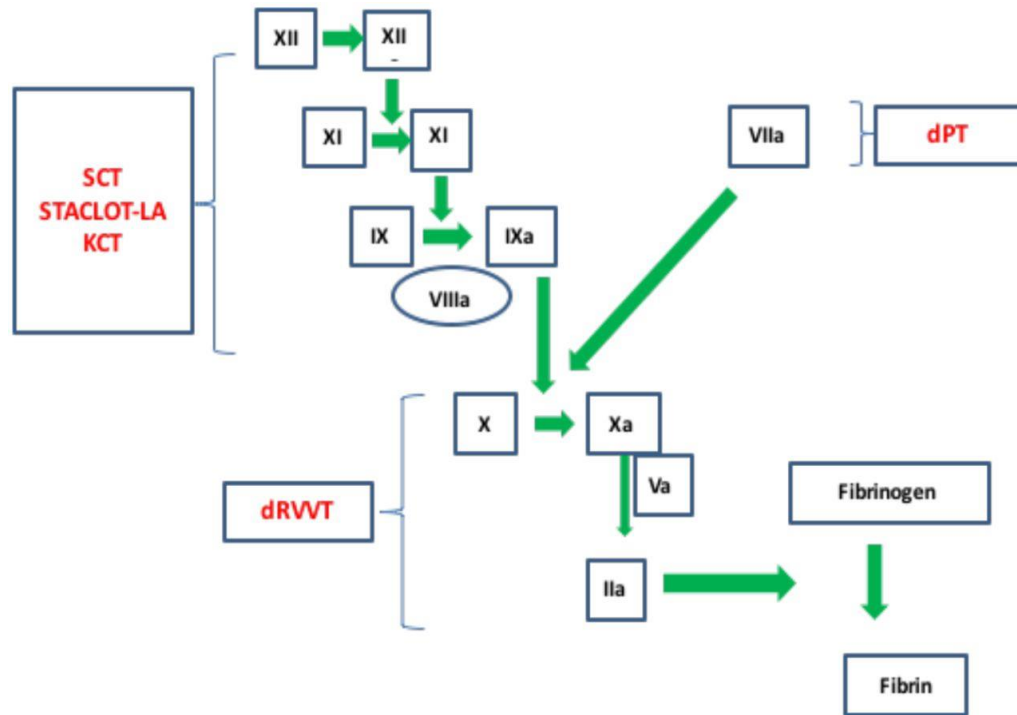
➤ dRVVT Confirm

- RVV
- Περίσσια PL
- CaCl₂
- (heparin neutralizer)

Θετικό LA: Παράταση dRVVT Screen

Inhibited mix (1:1)

dRVVT/dRVVT confirm > 1.2

Θετικό αντιπηκτικό λύκου δύο ή περισσότερες φορές, σε διάστημα τουλάχιστον 12εβδομάδων (ISTH)

Δεν υπάρχει δοκιμασία gold standard για το LA (αντιπηκτικό λύκου)

Επίκτητη θρομβοφιλία κύηση και λοχεία

- Η κύρια αιτία μητρικής θνησιμότητας και νοσηρότητας κατά την περιγεννητική περίοδο είναι η VTE

1,2 έως 4,7 γυναίκες/100.000κυήσεις καταλήγουν από ΠΕ

- Η συνολική επίπτωση VTE στην κύηση είναι 200/100.000 τοκετούς
- η επίπτωση υπερδιπλασιάζεται κατά την περίοδο λοχείας και γίνεται 500 / 100.000 τοκετούς

Επίκτητη θρομβοφιλία κύηση και λοχεία

η κύρια επίκτητη θρομβοφιλική διαταραχή **που αυξάνει τον κίνδυνο VTE στην κύηση είναι το APS**

- Γυναίκες με aPLs διατρέχουν **αυξημένο κίνδυνο για VTE στην κύηση και υψηλότερο στη λοχεία**
- το LA είναι ο ισχυρότερος προγνωστικός παράγοντας για θρόμβωση στην κύηση και λοχεία
- με επίπτωση VTE 1,46%/ έτος
- και ισχαιμικού ΑΕΕ 0,32%/ έτος

Επίκτητη θρομβοφιλία κύηση και λοχεία

- κατά την κύηση , γυναίκες με ιστορικό APS λαμβάνουν θρομβοπροφύλαξη (LMWH)
- η απόφαση για τη χορήγηση θρομβοπροφύλαξης πρέπει να εξατομικεύεται
  - με βάση το ατομικό και οικογενειακό ιστορικό της ασθενούς
  - και την παρουσία άλλων επίκτητων ή κληρονομικών παραγόντων που προδιαθέτουν σε θρόμβωση

Επίκτητη θρομβοφιλία λήψη COPs

(συνδυασμένα αντισυλληπτικά δισκία)

- COPs συνδέονται με 4 έως 7 φορές αύξηση του κινδύνου VTE, στις γυναίκες αναπαραγωγικής ηλικίας
- Τα προγεστερινοειδή 2ης , 3^{ης} γενιάς ή 4ης γενιάς , όχι μόνο δεν μείωσαν περαιτέρω τον κίνδυνο VTE αλλά
  - τα COPs 3ης και 4ης γενιάς είναι 1,5 φορές πιο θρομβογόνα από της 2ης

Επίκτητη θρομβοφιλία λήψη COPs (συνδυασμένα αντισυλληπτικά δισκία)

- όλα τα νεότερα COPs αυξάνουν τον κίνδυνο VTE, ανάλογα με τη δόση, τον τύπο του προγεστερινοειδούς
- δεν υπάρχει μη θρομβογόνο σκεύασμα COP για γυναίκες με συνυπάρχουσα κληρονομική ή επίκτητη θρομβοφιλία όπου ο κίνδυνος VTE γίνεται πολλαπλάσιος

Επίκτητη θρομβοφιλία λήψη COPs

➤ λήψη COPs

- χορηγούνται σε απόλυτη ένδειξη
- και μετά την εκτίμηση των συνολικών παραγόντων κινδύνου
- και τη λήψη όλων των μέτρων προφύλαξης, για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου VTE

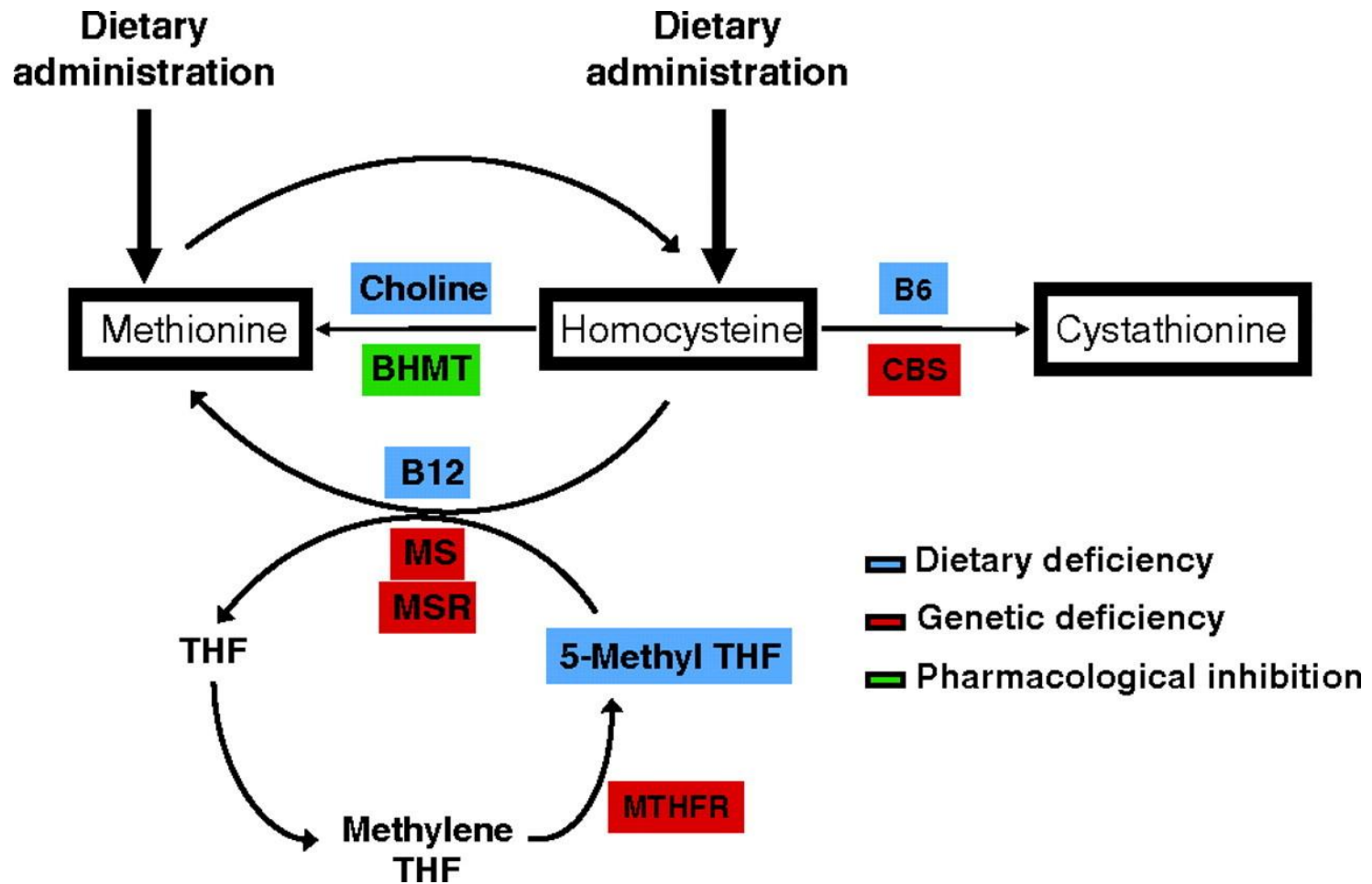

Επίκτητη θρομβοφιλία λήψη HRT (ορμονική θεραπεία υποκατάστασης)

- Η ορμονική θεραπεία υποκατάστασης (HRT), στις μετεμμηνοπαυσιακές γυναίκες, αυξάνει τον κίνδυνο VTE κατά 2 έως 5 φορές
- Ο αυξημένος κίνδυνος VTE, παρά τη χαμηλή δόση οιστρογόνων σε σχέση με τα COPs, εξηγείται από τον κίνδυνο που προστίθεται λόγω της μεγαλύτερης ηλικίας των γυναικών που λαμβάνουν HRT

Επίκτητη θρομβοφιλία Υπερομοκυστεΐναιμία

- Υπερομοκυστεΐναιμία χαρακτηρίζεται από ψηλά επίπεδα (>15 $\mu\text{mol/L}$) ομοκυστεΐνης στο πλάσμα
- Η ομοκυστεΐνη είναι ενδιάμεσο προϊόν του μεταβολικού κύκλου του αμινοξέος μεθειονίνη

Επίκτητα αίτια υπερομοκυστεΐναιμίας

- ❑ **συχνότερα αίτια αύξησης της ομοκυστεΐνης:**
έλλειψη βιταμίνης B12 και φυλλικού οξέος
- ❑ **άλλα αίτια**
έλλειψη βιταμίνης B6
ΧΝΑ,
οι κακοήθειες
πολλές νευρολογικές διαταραχές
- ❑ Η μεγάλη ηλικία, το κάπνισμα και η κατανάλωση αλκοόλ σχετίζονται επίσης με την υπερομοκυστεΐναιμία

Επίκτητη θρομβοφιλία Υπερομοκυστεΐναιμία

- 5-15% του καυκάσιου πληθυσμού έχει αυξημένα επίπεδα ομοκυστεΐνης στον ορό
- σε ασθενείς με συμπτωματική αθηρωματική νόσο το ποσοστό αυτό από κυμαίνεται 15 έως 50%.
- **Τα αυξημένα επίπεδα ομοκυστεΐνης σχετίζονται κυρίως με αθηρωματική νόσο και αρτηριακές θρομβώσεις** και λιγότερο με φλεβικά θρομβοεμβολικά επεισόδια

- οι ετεροζυγώτες στην μετάλλαξη MTHFR C677T δεν εμφανίζουν αυξημένα επίπεδα ομοκυστεΐνης στον ορό
δεν εμφανίζουν αυξημένη τάση για θρομβώσεις.
- Οι ομοζυγώτες μπορεί να εμφανίσουν αυξημένα επίπεδα ομοκυστεΐνης
και μόνο διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο θρόμβωσης

Υψηλό κίνδυνο για θρόμβωση :

Συμπαγείς όγκοι: ωοθηκών,εγκεφάλου,παγκρέατος
Αιματολογικές κακοήθειες: ΜΥΝ,ΠΜ,ΡΝΗ

APS (LA,ACA)

Κύηση λοχεία

η χορήγηση **COP,HTR** στις γυναίκες

Υπερομοκυστιναιμία

Thank You!

